

บริการทรัพยากรและผลผลิตของธุรกิจด้วย E-Logistics

วิชัยคุร์ เมาระพงษ์

ที่ปรึกษาโครงการสารสนเทศของหน่วยงานภาครัฐ

สังกัดสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

นั้น ควรเป็นงานที่มีความสมบูรณ์และเรียบร้อยดีอยู่แล้ว ไม่ควรมอบหมายงานที่มีปัญหาโดยผลักดันให้ 3PL ดูแลแทน ซึ่งเท่ากับเป็นการผลักปัญหาและภาระไปให้ ซึ่งจะทำให้งานนั้นๆ ก็ยังไม่ประสบความสำเร็จ หรือมีปัญหาอุปสรรคเหมือนเช่นเดิม

นอกจากนี้ยังคงต้องคำนึงถึงนโยบายขององค์กรด้วย ว่าการมอบหมายงานให้ 3PL นั้นสอดคล้องกับเป้าหมาย หรือนโยบายขององค์กร หรือของแต่ละหน่วยย่อยในองค์กรด้วยหรือไม่ มิเช่นนั้น นำไปสู่ความล้มเหลวของงานนั้นได้

ข้อ อากวบบที่แล้ว

ทั้งนี้ในการมอบหมายงานให้ 3PL ดำเนินการนั้นก็ยังมีความเสี่ยงอยู่เช่นกัน อาทิ

- องค์กรจะขาดองค์ความรู้บางอย่างไป ซึ่งจะทำให้สูญเสียด้านการแข่งขัน (Competitive Knowledge) กับคู่แข่งได้
- สูญเสียด้านการควบคุม (Loss of Control) เนื่องจากได้มอบหมายให้ผู้ดูแลแทน
- บางครั้งอาจเกิดความขัดแย้งกับ 3PL เอง เนื่องจากจุดประสงค์อาจมีความแตกต่างกัน หรือเป้าหมายไม่เหมือนกันได้ (Conflicting Objectives) เช่น เป้าหมายด้านการสำรวจตลาดที่มองไม่เหมือนกัน หรือระดับการให้บริการที่ทำได้ไม่เท่าที่ตกลงกันได้
- ความสัมพันธ์กับลูกค้าเสื่อมถอยลงไป เนื่องจากองค์กรไม่ได้ติดต่อกับลูกค้าโดยตรงในกรณีที่มีมอบให้ 3PL จัดการแทน

ประการสำคัญอีกอย่างหนึ่งที่องค์กรควรคำนึงถึงในเรื่องการมอบหมายงานให้ 3PL นั้น คือ “งานที่มอบหมายนั้นไม่ควรเป็นงานที่เป็นปัญหาขององค์กร งานที่สมควรมอบหมายให้ 3PL กระทำแทน

องค์กร 4PL

การให้บริการที่อยู่ในระดับที่สูงกว่า 3PL นั้นมีอยู่ซึ่งก็คือองค์กรที่เป็น 4PL ถ้าว่ากันตามลักษณะก็จะคล้ายกับ 3PL แต่จะเป็นองค์กรที่อยู่นอกเหนือจากตัวผู้ค้ากับผู้ผลิตและ 3PL เอง คือเป็นองค์กรที่รับหน้าที่บริหารจัดการองค์กรอื่นๆ ที่เป็นองค์ประกอบซึ่งลูกค้า หรือผู้ใช้บริการเกี่ยวข้องในเรื่อง Logistics แต่ 4PL มิได้เข้าไปเกี่ยวข้องโดยตรงนั่นเอง

โดยส่วนมากองค์กร 4PL นั้น จะมีความเชี่ยวชาญเรื่องการบริหารจัดการและเทคโนโลยีมากเป็นพิเศษ เพราะต้องนำมาใช้บริหารและจัดระบบต่างๆ ให้ 3PL ทั้งหลายทำงานให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะยังมี 3PL ในระบบ หรือกระบวนการโลจิสติกส์ขององค์กรมากเท่าไรก็ยิ่งยุ่งยากและซับซ้อนเนื่องจากต้องประสานการทำงานร่วมกัน จึงจำเป็นต้องมี 4PL เข้ามารับหน้าที่บริหารจัดการ 3PL ในแบบบูรณาการ (Integrated)

องค์กร 4PL นั้นในต่างประเทศมีมานานแล้วและมีความจำเป็นอย่างมาก เพราะเป็นองค์กรที่มีความสัมพันธ์กับพวก 3PL เป็นอย่างดีและยังสามารถติดต่อประสานกับหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เป็นที่นิยมในองค์กรธุรกิจในด้านต่างๆ

สำหรับในประเทศไทย คงจะเป็นช่องทางธุรกิจใหม่สำหรับผู้ประกอบการที่มีประสบการณ์และความรู้ความเชี่ยวชาญด้านการบริหารโลจิสติกส์ที่ดี หากมีความพร้อมและคิดว่าจะผันตัวเองมาเป็นผู้ให้บริการดังกล่าว

องค์กร 5PL

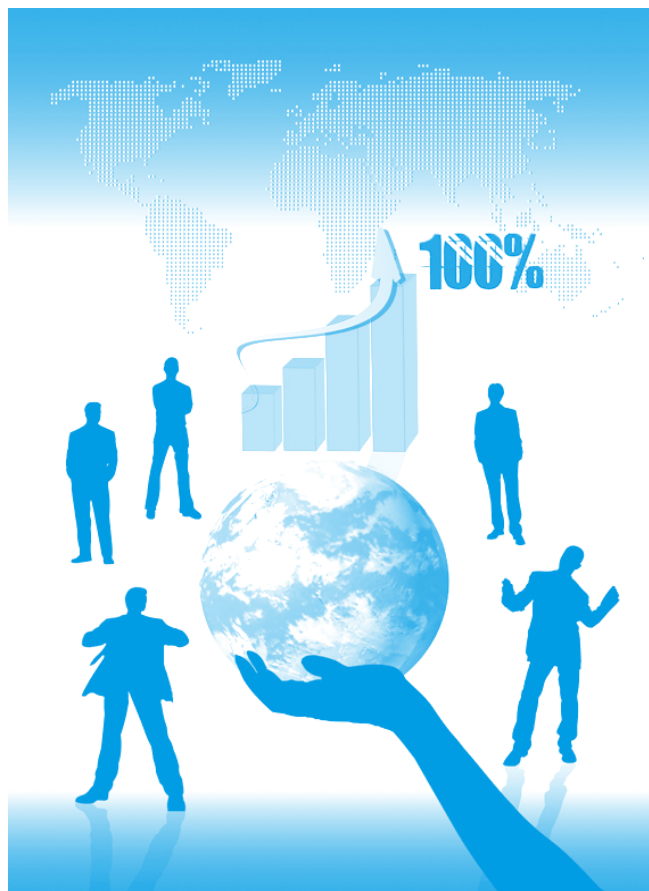
Fifth Party Logistics หรือ 5PL เป็นธุรกิจที่พัฒนาขึ้นเพื่อให้บริการ e-Business Market ซึ่งเป็นผู้จัดหา 3PL และ 4PL โดยจะบริหารจัดการผู้มีส่วนร่วมในห่วงโซ่อุปทานผ่านระบบ E-Commerce ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญในความสำเร็จด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

5PL นั้นพัฒนามาจากความสำเร็จของ 4PL ในการออกแบบและสร้างสรรค์ให้เกิดความยืดหยุ่นและคุ้มค่าสูงสุดในห่วงโซ่อุปทาน เกิดเป็นรูปแบบของกลยุทธ์การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพสูงสามารถตอบสนองลูกค้า หรือผู้ใช้บริการด้านโลจิสติกส์ได้อย่างครบวงจร

เมื่อเราทำความรู้จักกับ โลจิสติกส์ (Logistics) แล้ว E-Logistics คืออะไร

E-Logistics

E-Logistics หมายถึง กลุ่มของระบบสารสนเทศที่ทำหน้าที่จัดสรรให้ปัจจัยต่างๆ เข้ามาสู่การผลิตและนำสินค้าไปส่งถึงยังลูกค้า โดยมีการติดต่อและจัดส่งสินค้าที่สะดวกรวดเร็วเพื่อให้สามารถจัดส่ง

สินค้าถึงมือลูกค้าได้เร็วที่สุดและสะดวกที่สุด ประหยัดค่าขนส่งที่สุด และเกิดความผิดพลาดน้อยที่สุด

ใน E-Logistics นั้นจะประกอบด้วยมีระบบสารสนเทศที่บริหารจัดการด้านการขนส่งและจัดเก็บสินค้า ดังนี้

- **PMS (Parking Management System)** การจัดการการขนส่งทางรถ ตั้งแต่การรับคำสั่ง การวางแผน การจ่ายงาน การเก็บประวัติรถและพนักงาน รวมถึงการวางบิล
 - **WMS (Warehouse Management System)** ระบบบริหารคลังสินค้า การรับสินค้า การจัดเก็บ การจ่ายสินค้า
 - **Phase Management System** ระบบบริหารการขนส่งเป็นการเจาะเน้นค่าบริหารการขนส่งในแต่ละรูปแบบ
 - **CMS (Container Yard Management System)** รูปแบบการจัดการกับลานตู้ Container
 - **SMS (Ship Management System)** การจัดการสินค้าในเรือ เพื่อให้การขนถ่ายมีประสิทธิภาพ
 - **MMS (Maintenance Management System)** การบริการการจัดการการซ่อมบำรุงควบคุมอะไหล่ ปริมาณช่าง ประวัติการซ่อม
 - **LMS (Logistics Management System)** เป็นระบบการบริการการจัดการ Logistics ในรูปแบบของ One stop service
- นอกจากนี้ใน E-Logistics ยังประกอบด้วยระบบ EDI (กล่าวถึงในบทความเรื่อง “รู้จักกับ EDI การรับ-ส่งเอกสารทางธุรกิจแบบอิเล็กทรอนิกส์”) เพื่อใช้สำหรับบริหารจัดการส่งต่อเอกสารต่างๆ ที่ใช้ในกระบวนการนำเข้า-ส่งออกในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ไปยังผู้เกี่ยวข้องในกระบวนการและระบบ ERP เพื่อใช้ในการบริหารจัดการทรัพยากรขององค์กร เป็นต้น